

Ljudski kapital - Bosna i Hercegovina za novo doba

VAJARSOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СЪЮЗНОТЪРГОВИНСКА КОМПАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

U okviru studije „Ljudski kapital – BiH za novo doba” predstavljeni su koncept, okvir i referentni model za promjenu sukusa radne snage, gdje su građani, privreda i akademija aktivno uključeni i inicijative su zajedničke prirode. Činjenica je da danas osjećamo rezultate lošeg planiranja u prošlosti i odliva ljudskog kapitala i da je sve evidentnije spuštanje nivoa kvalitete zarad zapošljavanja koliko-toliko adekvatnog kadra. Nažalost, današnja stvarnost u BiH je bremenita teškoćama dobijanja kvalitetnih

Ljudski kapital - Bosna i Hercegovina za novo doba

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

radnika u svim sferama, od sofisticiranog vozača do kvalitetnog programera.

Međutim, cilj ove studije nije uspostaviti strategiju ili politike razvoja, jer su to nadležnosti drugih nivoa. Smjernice date ovim radom definiraju načine organizacije društvenog sistema za prikupljanje podataka, koordinaciju i kolaboraciju zainteresiranih strana i ključnih aktera te model transformacije iz društva na začelju svih listi razvoja u društvo sredine sa tendencijom stalnog poboljšavanja. Rezultati koje bi trebalo dobiti tokom procesa uspostavljenog u 2019. godini sugeriraju da indeksi spremnosti za buduću radnu snagu mogu potaknuti širok spektar strategija u vezi sa edukacijom, obrazovanjem, obukom, kao i tehnološke ili društvene inovacije i investicije, što dovo-

di do unutrašnje saradnje i transformacije društva i njegovih komponenti.

Nedvosmisleno, implementacija bilo koje komponente u segmentu digitalne transformacije ljudskih potencijala bi trebala učiniti više nego samo mapiranje postojećih procesa na nove tehnologije i umjesto toga prisiliti ponovnu procjenu i mjeru interakcija koje se danas dešavaju i kako se one mogu poboljšati u budućnosti. Shodno rečenom, u ovoj studiji smo se dotakli određenih pojmova koji su namjerno ili slučajno zapostavljeni dugi niz godina u BiH, poput uloge sindikata u transformaciji društva prema informacionom društvu, pojmu opismenjavanja radnika za rad u doba Industrije 4.0, cirkularne ekonomije ili ekonomije znanja.

Poljoprivreda 4.0 u Bosni i Hercegovini - teze za evoluciju

VAJARSOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СЪЮЗНОТЪРГОВИНСКА КОМПАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Bosna i Hercegovina kao zemlja koja se, uz sve svoje specifičnosti, nalazi na putu ka EU, mora biti spremna da odgovori na sve postavljene izazove, naglašava se u studiji „Poljoprivreda 4.0“. Preporuke ove studije su da se odgovarajući koraci moraju planirati i poduzeti na vrijeme ako bosanskohercegovačka

Poljoprivreda 4.0 u Bosni i Hercegovini - teze za evoluciju

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

agroindustrija i prehrana žele opstati na tržištu. Studija, također, ukazuje na teško stanje u ovoj oblasti te navodi nepostojanje javnih i lako dostupnih podataka koji bi mogli jasno i nedvosmisleno dati presjek stanja nacije kada je u pitanju oblast agroindustrije.

Prema svojim geomorfološkim i klimatskim karakteristikama, uz značajne prirodne resurse, Bosna i Hercegovina ima predispozicije da zauzme jedno od vodećih mjesta u Evropi te studija isti-

će značaj hitne i kvalitetne digitalizacije ovog sektora. Stoga ova studija nudi jasne smjernice u kojem pravcu proizvođači i vlade moraju ići da bi se nastali jaz u ovoj oblasti što prije prevazišao.

Studija naglašava da produktivnost i moderna poljoprivreda velikih razmjera postaje nezamisliva bez preciznih poljoprivrednih alata kao što su GPS, praćenje satelitima i dronovima, kao i sve detaljnijih i trenutno dostupnih vremenskih i klimatskih informacija.